GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 110. Mercurĭ, 20 Maiu (1 Iunie). 1887.

Brașovŭ, 19 Maiu 1887.

Timpurĭ grele și marĭ, ómenĭ ușorĭ și micĭ! Așa ne-a venitŭ sĕ esclamămŭ, când amŭ cetitŭ corespondența de mai josŭ din munții apusenĭ.

Munții apusenĭ! Câte reminiscințe gloriόse ne reamintescŭ aceste cuvinte!

Aicĭ între stâncile de granitŭ, printre carĭ șerpuesce apa cristalină a aprigului Arieșŭ, au crescutŭ odinióră caractere de granitŭ, bărbațĭ cu inimă mare, care bătea fierbinte pentru sórtea neamului remânescŭ.

In munții apusenĭ rĕsuna odinióră cornulŭ libertății romăne.

Și astăḍĭ?

Astăḍĭ amŭ voĭ sĕ scimŭ, neliniștițĭ în sufletulŭ nostru, décă adevĕratŭ este, ce ne spune poetulŭ, că din „vulturŭ vulturŭ nasce, din stejarŭ stejarŭ rĕsare;" décă este séu nu lege a desvoltărei naturale, că o vițĕ de eroi numai suflete eroice póte produce?

Când privimŭ la faptele Moțilorŭ de aḍĭ, la neînțelegerile din sînulŭ lorŭ, la servilismulŭ josnicŭ ce-lŭ dau pe fațĕ mai în fiă-care ḍi în atingerile lorŭ cu adversarii neamului românescŭ; când vedemŭ purtarea tîrĕitóre a fruntașilorŭ muntenĭ din ḍilele nóstre și-o asemĕnămŭ cu purtarea vitejéscă și adevĕratŭ românéscă a premergĕtorilorŭ lorŭ, trebue sĕ ne îndoimŭ în credința nóstră și mâhnițĭ sĕ întrebămŭ:

Óre aceștĭ piticĭ sĕ fiă urmașii glorioșilorŭ Moțĭ?

Nu, nu-i cu putință ca cei ce cu-o slugărnicĭă ne mai pomenită se închină aḍĭ solgăbirĕilorŭ ungurĭ, cei ce cu o slăbiciune de caracterŭ neesplicabilă lasă a fi trașĭ în mrejele intereselorŭ contrare intereselorŭ de viéță ale națiunei nóstre; nu-i cu putință, ḍicemŭ, ca aceste figurĭ triste ale timpului de fațĕ sĕ fiă adevĕrații urmașĭ ai nobililorŭ luptătorĭ muntenĭ pentru drepturile și libertatea poporului românŭ.

Trebue că s'a corcitŭ neamulŭ Moțilorŭ; Altfelŭ nu ne-amŭ puté esplica de unde ar rĕsărĭ atâta slabănogiă, atâta netrebnicĭă și lașitate.

Muntenii noștri sĕ nu ne ia in nume de rĕu acéstă isbucnire a sentimentelorŭ nóstre de adêncă mâhnire și indignare pentru lucrurile slabe, ce sĕ petrecŭ în mijloculŭ lorŭ.

Destulŭ amŭ tăcutŭ, destulŭ amŭ totŭ așteptatŭ, că dóră dóră se vorŭ reculege odată și vorŭ cunósce, ce suntemŭ în dreptŭ noi, ce este în dreptŭ lumea românéscă de pretutindenĭ sĕ aștepte dela dênșii.

Décă muntenii noștri, carĭ în ținuturile lorŭ romantice forméză o massă compactă de poporŭ românescŭ; décă muntenii noștrii, carĭ au bărbațĭ numĕroșĭ înzestrațĭ cu tóte sciințele și cu stare bună; décă aceștĭ muntenĭ nu vorŭ fi în stare sĕ impună adversarilorŭ noștri printr'o purtare esemplară națională și printr'o strînsă unire între ei, atuncĭ ce se mai așteptămŭ dela alții, carĭ trăiescŭ în condițiunĭ și împrejurărĭ multŭ mai rele?

Cetițĭ corespondența de mai josŭ și décă numai jumĕtate arŭ fi adevĕrate din cele ce le conține, atuncĭ punețĭ mâna pe consciință și spunețĭ-ne, că óre ceea ce s'a petrecutŭ în ḍilele prime ale lunei curente în capitala munțilorŭ nu este unŭ lucru de totŭ slabŭ și condamnabilŭ?

Ne cuprinde o amară mâhnire când ne gândimŭ la detailurile afacerei triste din cestiune. Este acesta unŭ casŭ, pe care nu mai scimŭ cum sĕ-lŭ calificămŭ.

Nu vomŭ numi persóne, nu vomŭ recapitula cele ce ni se relatéză. Ne vomŭ mărginì numai a constata, că unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbațĭ fruntașĭ din munțĭ, lasă a fi trașĭ pe sfóră și batjocurițĭ, subscriindŭ o declarațiune, ce lĭ-o presentéză solgăbirĕulŭ ungurŭ, declarațiune prin care ei, alegĕtorĭ românĭ independențĭ, sprijinescŭ candidatura unui Ungurŭ guvernamentalŭ.

Și acésta se întêmplă în ajunulŭ conferenței nóstre electorale dela Sibiiu și cu concursulŭ unuia din cei ce au fostŭ aleșĭ sĕ representeze pe alegĕtorii românĭ ai acelui cercŭ la acésta conferență.

Închipuițĭ-vĕ numai ce-o se crédă însușĭ solgăbirĕulŭ din cestiune, ce-o sĕ crédă adversarii națiunei nóstre toțĭ, despre selidaritatea Românilorŭ muntenĭ și despre firmitatea lorŭ în apĕsarea drepturilorŭ nóstre naționale, décă vorŭ vedé subscrierile de pe acea funestă declarațiune?

Încă nu ne putemŭ pe deplinŭ reculege, nu ne putemŭ explica acestŭ faptŭ, decâtŭ presupuindŭ, că lipsițĭ cum suntŭ de curagiulŭ propriei convicțiunĭ, aceștĭ bărbațĭ au căḍutŭ victimă unei viclene mistificațiunĭ.

Dorimŭ din sufletŭ sĕ se dovedéscă că presupunerea nóstră este adevĕrată și că totulŭ se reduce numai la o amăgire din partea dușmană. O dorimŭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ nu putemŭ crede, că acestĭ bărbațĭ, după ce au aflatŭ ce atitudine politică recomandă conferența nóstră din Sibiiu alegĕtorilorŭ românĭ, vorŭ mai âmbla rĕtăcindŭ prin labirintulŭ intereselor străine.

Hotărîrile conferenței generale a alegĕtorilorŭ românĭ trebue sĕ fiă aḍĭ singura directivă a tuturorŭ Românilorŭ asuprițĭ, carĭ ținŭ la națiunea lorŭ și nu iau în deșertŭ stăruințele ei pentru redobêndirea drepturilorŭ naționale. Aceste hotărîrĭ deslégă pe orĭ și care alegĕtorŭ românŭ de orĭ ce promisiune contrară ce ar fi făcut'o mai înainte.

Bărbații din cestiune vorŭ sci ce datorescŭ onórei Românilorŭ muntenĭ, care pretinde dela dênșii se ștérgă câtŭ mai curêndŭ pata de pe fruntea lorŭ!

Inchiderea dietei ungare.

Joi în 26 Maiu n. dieta ungară din periodulŭ 1884/87 a fostŭ închisă cu obicĭnuitulŭ ceremonialŭ. Maiestatea Sa, șeḍêndŭ pe scaunŭ, cu calpaculŭ în capŭ, cetì următorulŭ discursŭ alŭ Tronului:

Onorațilorŭ Domnilorŭ magnațĭ și deputațĭ! Iubițilorŭ credincioșĭ!

Când Noi. inainte cu trei anĭ, v'amŭ salutatŭ în acestŭ locŭ, mai întêiu, ne-amŭ exprimatŭ încrederea că și d-vóstră, urmândŭ esemplulŭ dietelorŭ de maì nainte, vĕ vețĭ împlini obligămintele cu neobosită silință.

Ne face o bucuriă a puté declara aḍĭ, că în acéstă încredere nu ne-amŭ înșelatŭ.

Ce e dreptŭ, nu v'a fostŭ cu putință a resolva tóte acele cestiunĭ, ce le-amŭ semnalatŭ cu acea ocasiune, cu tóte astea multe din ele s'au resolvatŭ și s'au creatŭ și numĕróse alte legĭ importante.

Reorganisarea camerei magnațilorŭ s'a făcutŭ și nu ne îndoimŭ că ea în forma sa actuală îșĭ va îndeplini cu zelŭ problemele sale legislatorice în interesulŭ Tronului și alŭ statului ungarŭ.

Durata dietei a fostŭ prelungită și deputații ce se vorŭ alege din nou vorŭ puté resolva în mai mare ticnă importantele cestiunĭ rĕmase neresolvate.

Afacerea *îngrijirei celorŭ din serviciulŭ statului* s'a regulatŭ pe base mai drepte, *dreptulŭ de apă* s'a creat nou și *regularea Dunărei de susŭ* s'a asiguratŭ prin lege și peste totŭ s'au făcutŭ importante creațiunĭ pe tóte terenele vieții de statŭ.

Prin desvoltarea în mare mĕsură a *căilorŭ ferate vicinale* și prin construirea *căii ferate Muncacĭ-Stry*, atâtŭ de importantă din punctŭ de vedere alŭ statului, s'a complectatŭ fórte multŭ rețeaua căilorŭ ferate; prin modificarea *legii jurisdicționale, comunale și disciplinare* s'a efectuitŭ îmbunătățirea administrațiunei; pe importantulŭ *terenŭ sanitarŭ* s'au creatŭ din nou legĭ amĕsurate scopului; *interesele culturale* ale țĕrii au fostŭ promovate prin acordarea mijlócelorŭ bănescĭ pentru esecutarea cu succesŭ a legilorŭ aduse mai nainte; *esposițiunea* generală a *țĕrii* în urma jertfelorŭ d-vóstrĕ a avutŭ succesŭ strălucitŭ; cu legea asupra desființării instituțiunei *comuniunilorŭ de casă* esistente în granițele militare ungare provincialisate s'a înlăturatŭ încă o deosebire de dreptŭ ce esista între acéstă parte și între celelalte ale statului ungarŭ și în genere pe tĕrêmulŭ *justiției* s'au făcutŭ numĕróse legĭ, care au scopulŭ a umplea golurile dovedite prin praxă; *vĕduvele și orfanii membrilorŭ puterei armate* încă au primitŭ dovedĭ de bunăvoința jertfitóre a legislativei.

Nu e cu putință a enumera totŭ ce s'a întêmplatŭ în cursulŭ duratei acestei diete. Dealtmintrelea esprimându-ne părerea de rĕu, că parte în urma raporturilorŭ economice și evenimentelorŭ din lume ce s'au ivitŭ, parte însĕ sub influința nisuinței d'a grăbi desvoltarea statului, n'a succesŭ a progresa așa de permanentŭ în direcțiunea restabilirei *echilibrului în finanțele statului*, precum amŭ doritŭ, — în adevĕrŭ ne bucurămŭ în același timpŭ, de a ne esprima recunoscința și mulțămita nóstră pentru acea patriotică jertfire, cu care d-vóstrĕ, măcarŭ că situațiunea financiară e puținŭ favorabilă, ațĭ purtatŭ grije de siguranța Tronului și a monarhiei.

Legea asupra *gloatelorŭ* a măritŭ în modŭ esențialŭ puterea armată a monarhiei, dér acea unanimitate înălțătóre de inimă, cu care ațĭ pusŭ la disposițiune sumele ce erau necesare pentru asigurarea *apĕrării monarhiei nóstre* în mijloculŭ situațiunei politice esterne ce părea a amenința cu periculŭ, a datŭ neîndoiósă dovadă despre aceea, că în timpŭ ce și d-vóstrĕ cu Noi dorimŭ susținerea păcii, totașĭ décă acésta ar fi oricând cu neputință, fiecare fiu alŭ Ungariei nóstre iubite ar sta gata sĕ apere cu averea și sângele sĕu interesele Tronului nostru, ale monarhiei nóstre și cu acésta și ale scumpei patrii ungare.

Acéstă jertfire, precum și împrejurarea, că *cestiunile ce suntŭ de regulatŭ din timpŭ în timpŭ printr'o învoială între ambele state ale monarchiei nóstre* s'au resolvatŭ în modŭ amicalŭ, dau guvernelorŭ nóstre unŭ puternicŭ sprijinŭ, de a continua în nisuințele lorŭ *pe lângă susținerea bunelorŭ relațiunĭ, în care stămŭ Noi aḍĭ cu tóte puterile*, cu succesŭ și cu speranță crescêndă activitatea lorŭ în direcțiunea, ca *pe lângă deplina apĕrare a intereselorŭ nóstre de viéță sĕ se pótă susține și mai departe pacea.*

Primițĭ pentru acéstă a d-vóstrĕ patriotică activitate și peste totŭ pentru zelósele d-vóstrĕ ostenelĭ cea mai căldurósă mulțămită a nóstră.

Primițĭ și ducețĭ comitențilorŭ d-vóstrĕ sincera nóstră salutare regală.

Cu acésta declarămŭ închisă actuala dietă.

Destăinuirile generalului francesŭ Leflô.

Generalulŭ francesŭ Leflô, aḍĭ în etate de 83 anĭ, care de douĕ orĭ a representatŭ Francia la curtea Țarului Alexandru, a publicatŭ în „Figaro« următórele destăinuirĭ:

In primăvéra anului 1875 Francia și întrégă Europa erau adêncŭ mișcate de amenințările de rĕsboie din partea Germaniei. Bismarck găsise pretecstŭ în nisce publicațiunĭ ale unor episcopĭ francesĭ, mai alesŭ ale celui din Nimes, care iritase fórte tare pe prințulŭ Bismarck. Adevĕrata causă însĕ era graba uimitóre, cu care Francia s'a apucatŭ, după ce a plătită neașteptatŭ de iute formidabila contribuțiune Germaniei, la reorganisarea armatei sale.

Gorciacoff ḍicea generalului Leflô că e o comediă a lui Bismarck, Țarulŭ era de părere, că acesta are scopulŭ sĕ abată numai atențiunea dela afacerile interne (era deja atuncĭ o cestiune a septenatului.), rĕsboiu n'are sĕ fiă. Aceléșĭ asigurărĭ le-a datŭ și prințulŭ Orloff și împĕratulŭ Austriei, care a ḍisŭ către Leflô în Februarie în Petersburgŭ: Cei din Berlinŭ au fostŭ cam nervoșĭ, dér credŭ că s'au liniștitŭ deja.

Cancelarulŭ Gorciacoff ḍicea mereu, că Francia sĕ nu se témă, că nu e amenințată, dér sĕ caute sĕ se facă tare, fórte tare.

Furtuna trecù și generalulŭ Leflô întorcêndu-se în Februarie 1875 în Francia, pentru ca în Aprilie sĕ se întórcă la postulŭ sĕu în Petersburgŭ, primindŭ instrucțiunĭ dela șefulŭ sĕu ducele Decazes și dela mareșalulŭ Mac Mahon, sĕ observe o fórte mare reservă față cu afacerile din Berlinŭ. Inainte de plecare, Leflô dejună la ambasadorulŭ rusŭ prințulŭ Orloff. Acesta îĭ arătà o

scrisóre ce o trimetea la Petersburgŭ și în care era vorba de părerea guvernului francesŭ asupra periculului de rĕsboiu ce amenința, fără însĕ sĕ crédă ¡în elŭ prințulŭ Orloff. Leflô se duse din nou la mareșalulŭ, căruia îi comunică impresiunile sale panice.

Președintele îi puse atuncĭ înainte o mulțime de acte: erau rapórte și documente secrete, din care se vedea limpede că Germania șĭ-a amânatŭ intențiunea de a pornì nĕntârdiatŭ cu rĕsboiu contra Franciei. Leflô accentuéză douĕ scrisorĭ ale uneia din cele mai marĭ personalitățĭ ale Europei, ale unui principe, alŭ cărui nume e obligatŭ a-lŭ tăcea. Intr'o scrisóre se dicea: *La primăvéră vețĭ fi atacațĭ*; în cealaltă: *Dispositiunile s'au schimbatŭ, rĕsboiulŭ s'a amânatŭ pentru Septemvre.*

Ajungêndŭ în Petersburgŭ, venì la elŭ a doua di prințulŭ Gorciacoff, căruia îĭ comunică cele ce le-a aflat dela mareșalŭ. Gorciacoff dise: Nu te ocupa pré multŭ de ceea ce se face și se dice în Berlinŭ. La tóte amenințările zadarnice esistă numai unŭ respunsŭ: *„Faceți-vĕ tarĭ, fórte tarĭ!"*

Făcêndu-lŭ Leflô atentŭ la oprirea esportului de cai și la înarmările Germaniei, Gorciacoff i-a spusŭ sĕ nu se témă, deórece unŭ asemenea atacŭ ar fi desaprobatŭ de tótă Europa. (Temerea Franciei provenea numai de acolo, că rĕsboiulŭ îi găsesce tocmai în mijloculŭ operei de reorganisare financiară, militară și administrativă.)

Leflô îi spuse cancelarului rusŭ, că Germaniei îi e de Alsația și Lotaringia, că lĭ-o vorŭ lua îndĕrĕtŭ Francesii, și că prin urmare pacea e numai unŭ armistițiu; dér Gorciacoff rĕspunse, că acésta e cestiune de timpŭ și de ocasiune.

Fiindŭ Leflô primitŭ în audiență de Țarulŭ, acesta îlŭ asigură că Germania nu vrea rĕsboiu, ci tóte astea suntŭ numai nisce regretabile și viclene apucăturĭ de-ale lui Bismarck, ca sĕ'șĭ asigure mai bine puterea. De altmintrelea elŭ, Țarulŭ, nu va lăsa sĕ se turbure pacea și adause: *„Décă însĕ Germania ar face rĕsboiu fără temeiu séu sub pretexte numai, atuncĭ ar ajunge față cu Europa într'o astfelŭ de situațiune, ca Bonaparte în 1870 — și acésta ar fi pe propria ei socotélă și periculŭ.* N'aibă témă guvernulŭ francesŭ. Interesele ambelorŭ nóstre țĕrĭ suntŭ comune, și décă în vr'o di ațĭ fi seriosŭ amenințațĭ, atuncĭ ațĭ afla-o în curênd prin mine."

In acestŭ timpŭ d. de Radovitz, unulŭ dintre agenții intimĭ ai lui Bismarck, se duse in misiune estraordinară la Petersburgŭ, cu unŭ indoitŭ scopŭ; unulŭ confidențialŭ, privea pe Francia. Radowitz era însărcinatŭ sĕ sondeze dispositiunile Rusiei pentru casulŭ, când cei din Berlinŭ s'ar decide sĕ deschidă espedițiunea contra Franciei și a face cunoscute acele concesiunĭ ce le-ar da în schimbŭ Germania în Orientŭ. La întrebarea lui Radowitz: »*Ce v'ar puté fi pe placŭ și ce ațĭ cere dela Turcia?*" i s'a rĕspunsŭ: *„Nu vremŭ nimicŭ mai multŭ, decâtŭ ce posedemŭ,* și nisuimŭ în Orientŭ susținerea stării esistente și pacea.«

Nisuirea lui Radowitz făcù fiasco complectŭ. Curtea rusă a abătutŭ periculŭ dinspre Francia. Gorciacoff scrise lui Leflô, că *Rusia în înțelegere cu Austria, atuncĭ celŭ mai intimŭ aliatŭ alŭ ei, nu va permite ca Prusia sĕ vateme nepedepsită tóte legile lumei civilisate* și sĕ arunce Europa în tóte grozăviile rĕsboiului, numai fiindŭ că așa îi place și fiindŭ că totŭ se teme încă de sêrmanulŭ leu bolnavŭ, care se numesce Francia.

Țarulŭ Alexandru II, ducêndu-se apoi în Berlinŭ, a făcutŭ pe cei de acolo sĕ se modereze. Bismarck a aruncatŭ vina pe Moltke, că elŭ ar fi avutŭ rele intențiunĭ.

Generalulŭ Leflô îșĭ încheià destăinuirile sale cu vorbele ce le-a esprimatŭ în 1874 Bismarck față cu prințulŭ Orloff: »La rĕsboiu nu ne gândimŭ nicĭdecum; dér Francia îșĭ reorganiséză pré repede armata în persóne și materialŭ și noi ne vomŭ procura o garanțiă, o asigurare, décă vomŭ ocupa Nancy."

Adĭ Francia e în adevĕrŭ fórte tare și precum a disŭ generalulŭ Boulanger, gata de a porni în contra celui ce ar voí s'o atace.

SCIRILE DILEI.

Alegerile dietale se vorŭ face dela 17 până la 26 Iunie n., ér noua dietă ce va eșì din aceste alegerĭ e convocată pe diua de 26 Septemvre n.

—x—

In afacerea Tegze Vieser mai mulțĭ studențĭ universitarĭ intenționaseră sĕ țină la 27 Maiu n. o adunare. In placatele afișate pe edificiulŭ universitarŭ se dase ca locŭ de întêlnire acestŭ edificiu, de unde apoi sĕ pornéscă la localulŭ destinatŭ pentru adunare. Poliția aflândŭ despre acésta, adresà rectorului Universității, o scrisóre în care 'i făcù cunoscut, că adunarea, nefiindŭ anunțată după lege, nu va fi permisă sub nicĭ o imprejurare și că studenții îșĭ vorŭ atrage asupră-le seriósele urmărĭ ale nesupunerei.

—x—

Cetimŭ în „Rĕsboiulŭ«: »Aflămŭ din sorginte sigură că *delegații românĭ nu vorŭ pleca la Viena* până ce nu se va stabili mai ântâiu o înțelegere asupra punctelorŭ principale. Pentru acestŭ scopŭ negocierile continuă între guvernu nostru și celŭ austro-ungarŭ."

—x—

Odêrheiulŭ sĕcuescŭ rareorĭ dă semne de viéță, dér când le dă nu se 'ncurcă cu una cu douĕ. Étă ce se scrie de acolo lui „P. L.": „In orășelulŭ nostru e liniștitŭ și plăcutŭ diua, dér în schimbŭ nóptea în timpulŭ somnului se pornesce adeseorĭ unŭ vuetŭ, pricinuitŭ de tinerii mai inteligențĭ ai poporațiunii de aci, mai alesŭ în urma bețiilorŭ mai marĭ, carĭ nu suntŭ nicĭdecum rarităţĭ în obiceiurile junimei nóstre mai „cópte." Lucrurĭ mărețe însĕ, mai ca nicĭ odată, s'au petrecutŭ în nóptea de 18 spre 19 Maiu n. când o cétă de paserĭ de nópte chefuite cutreierà orașulŭ, făcù totŭ felulŭ de neajunsurĭ, sgomotŭ îngrozitorŭ, care se atinge de codulŭ penalŭ. Abstragêndŭ de turburarea liniștei prin strigăte și chiuiturĭ, haimanalele îmbĕtate tăiară pândele de adăpostire, scóseră din țîțînĭ multe jalusii dela locuințe private și le aruncară în mijloculŭ stradei și alte de felulŭ acesta. Cea mai bună „glumă" a fostŭ însĕ aceea, că au luatŭ josŭ firma unui cuibŭ de nópte cu nume fórte rĕu și l'au aședatŭ peste ferestrile unui fórte stimatŭ advocatŭ, ce locuesce în strada principală. Poliția orĭ păzitorĭ de nópte nu s'au vĕdutŭ și nu s'au auditŭ. Și fiindŭ că de regulă se ivesce acestŭ casŭ la astfelŭ de ocasiunĭ, viitorulŭ scandalŭ nocturnŭ pe strade nu se va lăsa a fi multŭ timpŭ așteptatŭ.« — Și asemenea ómenĭ suntŭ viitorii „patrioțĭ" de marĭ speranțe!

—x—

Unŭ *escadronŭ* din regim. 12 *de husarĭ* va pleca la 6 Iunie din Hatvan în *Bosnia.* Statulŭ majorŭ și douĕ plutóne va fi staționatŭ în Banjaluca, unulŭ în Mostarŭ și unulŭ în Travnicŭ.

—x—

Junimea Română din *Alba-Iulia* va arangia o *petrecere de vară* în 6 Iuniu (25 Mai 1887) în grădina »Sore" *în favórea inundaților din Alba-Iulia,* fără esceptiune de naționalitate, și a *școlei gr. cath, din Barabantiu.* Inceputulŭ la 4 ore d. a. prețulŭ intrărei de persónă 60 cr. de familiă 1 fl. 50 cr. Comitetulŭ arangiatorŭ. In pausă pentru delectarea publicului vorŭ fi câteva producțiunĭ. Supra solvirĭ se primescŭ cu mulțămită și se vorŭ chita pe cale diaristică.

—x—

Agentulŭ unei fabrice de zaharŭ din Hamburg, Otto Siedenburg, venindŭ în *Pesta* pentru prima óră, fù întêmpinatŭ de doi tinerĭ galantŭ îmbrăcațĭ, carĭ se dară de fii de proprietarĭ, și sub cuvêntŭ, ca sĕ'i arate orașulŭ, îlŭ ademeniră într'o cârciumă unde cu joculŭ de cărțĭ „Hol van a vörös« îi stórseră agentului 100 de mărcĭ și apoi o luară la sănătósa. „Pester Lloyd" face hazŭ de acestŭ faptŭ dicêndŭ că agentulŭ a cădutŭ pe mâna duorŭ „cazacĭ." Nu totŭ așa însĕ are sĕ facă hazŭ Siedenburg, ci elŭ va spune curatŭ că a cădutŭ pe mâna duorŭ Ungurĭ.

—x—

Intr'o parte a viilorŭ dela *Cincĭ-Bisericĭ* s'a constatatŭ esistența filoxerei.

—x—

Din *Clușiu* se scrie fóiei »B. H.": In diua în care s'a îmormêntatŭ femeia profesorului universitarŭ clușianŭ Fabinyi (care s'a sinucisŭ prin înecare), s'a scosŭ din Someșŭ cadavrulŭ d-nei Fiban.. Biata femeiă îșĭ perduse acum doi anĭ bărbatulŭ și de atuncĭ ducea o grea luptă pentru esistență. Din causa grijilorŭ materiale, sănătatea i se sdruncinà și i se alterară și puterile spirituale. In acéstă stare, scirea despre mórtea d nei Fabinyi influință asupră'șĭ născêndŭ în ea cugetulŭ de a se sinucide. Nenorocita lăsă în urmă'i patru orfanĭ. — Centrulŭ Kulturegyletului ardeleanŭ are sĕ se facă de totŭ vestitŭ cu nenumĕratele sinuciderĭ ce se 'ntêmplă acolo.

Din *Raportulŭ anualŭ alŭ Societății „România-Jună"* din Viena pe anulŭ administrativŭ 1885, 1 Octomvre — 1186, 30 Septemvre, estragemŭ: Societatea a statŭ în semestrulŭ primŭ sub președința d-lui drd. G. Filipescu Brăescu, ér în alŭ 2-lea semestru sub președința d-lui Dr. Alexandru Popŭ. S'au numitŭ membrii onorarí în decursulŭ anului Ilustritățile Lorŭ dnii episcopĭ Mihailŭ Pavelŭ, dr. Victorŭ Mihali și d-lŭ canonicŭ din Blașiu I. M. Moldovanŭ. In ședințele societății de peste anŭ, afară de resolvarea afacerilorŭ interne, s'au pertractatŭ teme literarie de cuprinsŭ variatŭ și s'au declamatŭ feliurite poesii. Biblioteca Societății constă din 1388 opurĭ în 909 volume și 735 broșurĭ, ér cabinetulŭ de lectură fù provĕdutŭ cu 38 foi românescĭ, 2 francese și 4 germane, tóte donate din partea respectivelorŭ redacțiunĭ. Capitalulŭ fructiferŭ alŭ societății a fostŭ la 30 Decemvre: 9294 fl. 6 cr., averea totală: 11,980 fl. Se scie, că societatea „România Jună" este o societate nu numai socialŭ-literală, ci totodată și societate de ajutorare pentru membrii ei lipsițĭ. In scopulŭ acesta ea a datŭ gratuitŭ locuință la trei membri, a plătitŭ taxa rigurosului III. à 65 fl. pentru 2 membri, taxa rigurosului I à 55 fl. pentru unŭ membru, la 2 membrii le-a datŭ stipendii de câte 50 fl. v. a. Membri fundatorĭ are societatea 21, onorarĭ: 66, emeritațĭ 38, ordinarĭ 58, și mai mulțĭ membrii sprijinitorĭ, între carĭ Escelența Sa Metropolitulŭ Vancea, care a donatŭ Societății în anulŭ acesta 40 fl. și este tot-odată și membru onorarŭ. —

Munții Apusenĭ, Maiu 1887.

Stimate Domnule Redactorŭ,

Multele necasurĭ ale timpului în care trăimŭ mĕ indémnă a Vĕ scrie câteva rêndurĭ prin carĭ voescŭ a Vĕ face cunoscută ținuta muntenilorŭ noștri în ceea ce privesce conclusulŭ adusŭ de conferința nóstră națională din 7, 8 și 9 Maiu a. c. din Sibiiu față cu alegerile ablegaților dietalĭ, ce stau la ușă.

Dați mĭ dér voiă, D-le Redactorŭ, a Vĕ descrie pe

FOILETONŬ.

SANDRA,

legendă poporală.

Era în vremurile cele rele, când pétră pe pétră nu sta, căcĭ lumea era învrăjbită. Era — cum se dice — rĕșmeriță de cea mare, ba potopŭ ne mai pomenitŭ. Némurĭ sĕlbatice setóse de sânge și cutropire, de omorŭ și pustiire a totŭ ce era bunŭ și frumosŭ; veneau pe óră pe césŭ din spre sóre rĕsare cătră sfințitŭ de sóre și puneau lumea și neamurile în învălmășélă de dile, sĕptĕmânĭ, lunĭ, ba mai anĭ întregĭ omŭ cu omŭ nu se'ntêlnea, tată cu fiu și mamă cu fată nu se vedeau.

Inainte cu vécurĭ de anĭ s'a întêmplatŭ acésta, și și astădĭ mai povestescŭ bĕtrânĭ albițĭ ca óia, bărbațĭ vênjoșĭ ca smeii, tinerĭ fără leacŭ de cunună de mustață, fete prin ședĕtorĭ, babe de dupĕ cuptorŭ — că vedĭ... din neamŭ în neamŭ și din viță în viță a rĕmasŭ vestea și povestea de acea rĕșmeriță cumplită și vreme ne mai pomenită.

Tătarĭ și Căpcânĭ de cei rĕi — cum se dice — erau acele neamurĭ cutropitóre, ce năpădiseră asupra nóstră din spre sóre rĕsare și carĭ prădară și pustiiră totŭ ce li se ivise în cale de prin sate și orașe, de prin locurile unde trăimŭ și noi astădĭ și pre unde totŭ mlădiță din marea nóstră viță odrăsleau și atuncea.

Ómenii spăriațĭ de acéstă grea furtună, care de pe unde au fostŭ, au lăsatŭ casă, masă, strênsură și agonisitŭ, și numai cu ce s'a întêmplatŭ și au pututŭ prinde în douĕ brațe au fugitŭ, s'au dusŭ și s'au ascunsŭ, care pe unde a apucatŭ:

Prin poenĭ ne mai călcate,
Prin selbe ne mai umblate,
Prin speluncĭ ne mai cercate,
In cóstele munțilorŭ,
Din creerii Carpaților.

Dér fugit-au numai și s'au ascunsŭ copii neputincioșĭ, babe, bĕtrâne și moșĭ; — ér — — —

Câțĭ simțeau putere 'n brațĕ
Sânge 'n vine și viéță,
Bĕtrânĭ învechițĭ în dile,
Bărbațĭ, tinerĭ, chiar copile;
Prins-au arma țîntuită,
Cósa, barda ruginită,
Șĭ-au datŭ peptŭ dușmanilorŭ,
Sĕ-șĭ apere țéra lorŭ:
  Scumpa țéră de perire,
  Avutulŭ de pustiire,
  Graiulŭ lorŭ de cutropire.

Norii grei se 'mprăsciaseră, cerulŭ se înseninase, potopulŭ trecuse, rĕșmerița se potolise și cei rĕmașĭ cu dile și scăpațĭ de cutropire, care de pe unde se duse și pribegise, s'au întorsŭ pe la ale sale, multe puține câte le-au mai rémasŭ și le-au aflatŭ.

Pe malulŭ Dornei, limpede ca lacrĕma și șoptitóre de gândescĭ că grăesce, aprópe de creerii mărețilorŭ Carpațĭ, din carĭ rĕsare, atuncĭ — în acele vremurĭ — precum și acum era aședatŭ unŭ satŭ. Satŭ ca tóte satele cu case și cu ómenĭ și alte de tóte, câte 'ntr'unŭ satŭ poțĭ afla și căuta.

Tótă suflarea din satŭ, bĕtrânĭ, bărbațĭ, junĭ, tinerĭ, móșe și mame, fecióre 'ncântătóre, toțĭ și tóte întorșĭ din pribegire și scăpațĭ din pustiirea vremei grele ce trecuse slăveau pe Dumnedeu și 'șĭ stringeau unulŭ altuia mâna și cu lacrămile 'n ochĭ se îmbrățișau de bună întâlnire.

Numai unulŭ singurŭ, — omŭ cu vêlfă 'n satŭ, dulce la graiu, bunŭ de sfatŭ și cu ispravă 'n fapte — moșŭ „Brădeanulŭ", bocotanulŭ, numai elŭ singurŭ singurelŭ n'avea cui strînge mâna și nicĭ cu cine se'mbrățișa; căcĭ singura odraslă pe care o avuse și la care se uitase ca și la ochii din capŭ... o perduse.

Feciorașulŭ sĕu „Codreanu", fala satului și strutulŭ feciorilorŭ, nu se mai întorsese, și nădejde nu era că s'a mai întórce cândva. Ș'apoi bĕtrânulŭ „Brădeanŭ" bine scie elŭ, că cum de nu și pentru ce ba. Cădĭ dóră cu fecioru plecase din satŭ și de acasă și fără de elŭ se reîntorsese.

Da! la mijlocŭ de cale, în crucea drumurilorŭ, Codreanu părăsì pe tatălŭ sĕu și plecà cu tovarășĭ de-a lui sémă colo... susŭ la hotarĕ contra păgânilorŭ vrășmașĭ, ca sĕ-șĭ facă datorința de vitézŭ și de Românŭ:

Dușmanii s'apropiase
Lupta cruntă se'ncinsese,
Pe păgânĭ îi înfrânsese,
Departe peste hotarĕ

scurtŭ conducerea, respective caracterulŭ acelorŭ Românĭ, carĭ în acestŭ ţinutŭ voescŭ sĕ jóce rolulŭ de conducĕtorĭ ai poporului.

Alegĕtorii românĭ din Munţii Apusenĭ aparţinĕtorĭ cercului de alegere alŭ Trĕscăului au fostŭ convocaţĭ pe ḑiua de 20 Aprile la o conferinţă, pentru a se înţelege în ceea ce privesce ţinuta nóstră faţă cu viitórele alegerĭ dietale.

In acea ḑi conformŭ convocatorului s'au şi întrunitŭ la casa d-lui advocatŭ Gerasimŭ Candrea la órele 3 p. m. mai mulţĭ alegĕtorĭ, nu însĕ într'unŭ numĕrŭ, după cum s'ar fi aşteptatŭ, nu într'unŭ numĕrŭ după cum am aflatŭ din ḑiaristica nóstră română, că la asemenea conferinţe *s'au adunatŭ alegĕtorii românĭ cu sutele.* Deşi amŭ fostŭ însĕ puţinĭ la numĕrŭ, totuşĭ amŭ decisŭ ca sĕ alegemŭ doi bărbaţĭ, carĭ sĕ ne representeze la adunarea Românilorŭ, ce avea sĕ se ţină în Sibiiu — şi acei bărbaţĭ amŭ creḑutŭ a-i fi aflatŭ în persónele reverendìssimului domnŭ protopresbiterŭ Romulŭ Furduiu şi a d-lui advocatŭ Dr. Basiliu Preda.

In 20 Aprilie dér, după cum amŭ amintitŭ mai susŭ, alegĕtorii românĭ din cerculŭ Trêscăului câţĭ s'au întrunitŭ au alesŭ pe cei doi delegaţĭ în presenţa d-lui fisolgăbirĕu supranumitŭ şi „Mufti-paşa«, căruia pentru ostenéla ce şĭ-a luatŭ a asista la acea nevinovată întrunire i s'a votatŭ şi o *„mulţumită protocolară«.*

In 3 Maiu st n., va sĕ ḑică cu patru ḑile înainte de întrunirea delegaţilorŭ românĭ la conferinţa din Sibiiu, d-lŭ fisolgăbirĕu alias »Mufti-paşa“ nasce unŭ *„Nyilatkozat“* (Declaraţiune) de cuprinsulŭ: „Subscrişii alegĕtorĭ din cerculŭ Trĕscăului dechiarămŭ prin acésta că candidămŭ — *„jelölünk“* — ca deputatŭ alŭ partidului liberalŭ, cu programŭ guvernamentalŭ, pe măria sa d-lŭ baronŭ *Huszár Karoly.*“ Acéstă dechiaraţiune subscrisă de puterniculŭ ḑilei fisolgabirĕulŭ Zudor Akos a fostŭ dată primarului substitutŭ G. Corcheşŭ ca sĕ o comunice d-lorŭ alegĕtorĭ, invitându-i a o subscrie.

Şi ce sĕ veḑi?! Ii succede d-lui substitutŭ primarŭ a face plăcerea şefului sĕu, ademenindŭ pe mai toţĭ »inteligenţii“ a subscrie acelŭ mârşavŭ actŭ, şi încă cum? Aşa, că primo loco ilŭ subscrie d-lŭ delegatŭ alŭ moţilorŭ Dr. B. Preda, alŭ cărui nume fiindŭ odată spânḑuratŭ pe amentitulŭ „Nyilatkozat“ a sedusŭ pre cei mai mulţĭ dintre alegĕtorii românĭ a-şĭ spênḑura şi ei numele lângă alŭ d-lui delegatŭ contra concluselorŭ din anii 1881, 1884 şi înainte de ce s'ar fi adusŭ verdictulŭ naţiunei faţă cu ţinuta nóstră pe terenulŭ de luptă electorală.

Se póte, că nicĭ până de presentŭ nu s'a cugetatŭ nimenea, că óre care este motivulŭ de a-tot-puterniculŭ „Mufti-paşa« a născutŭ acelŭ fĕtŭ numitŭ „Nyilatkozat“; o sĕ le spunŭ eu.

Avêndŭ odată la mână subscrierea proprlă a atâtorŭ alegĕtorĭ românĭ, de o parte şĭ-a făcutŭ meritŭ înaintea superiorilorŭ sĕi; ér de altă parte póte sĕ producă unŭ actŭ de tótă încrederea d-lorŭ dela „Kolozsvar«, „Ellenzék“ etc., cumcă într'adevĕrŭ nu toţĭ Românii consêmtŭ cu conclusele aduse de conferinţa naţională, ci numai unii *„agitatorĭ“.*

Cei subscrişĭ în acea hârtiă suntŭ: Dr. B. Preda advocatŭ, Iuliu Poruţŭ preotŭ gr. cath., Basiliu Motora preotŭ gr. or., Ioanŭ Motora învĕţătorŭ diriginte, Gerasimŭ Morariu, Georgiu Decianu, Georgiu Corcheşŭ din Câmpenĭ, Ioanŭ Bursu preotŭ gr. cat, Ioanŭ Birla supranumitŭ *„Kis Deák“* primarŭ com. din Bistra, Dumitru Todea alias „Steilinger« primarŭ în Albacŭ, Nicodimŭ Cothisel primarŭ comunalŭ şi Nicolau Aranyosi alias Arieşanu preotŭ gr. cat. din Certege.

Acea hârtiă — „Nyilatkozat“ în Campenĭ a fostŭ pusă în circulare de primarulŭ substitutŭ G. C., în Certege şi Bistra de bravulŭ şi multŭ lăudatulŭ — în ḑiarulŭ „Tribuna“ — notarŭ cercualŭ Ioanŭ Cristea, ér în Albacŭ de primarulŭ Dumitru Todea, carele a trebuitŭ cu voiă fără de voiă sĕ aştepte până ce târḑiu nóptea s'a reîntorsŭ notarulŭ Cristea dela Bistra, ca sĕ-i mainueze desamintitulŭ „Nyilatkozat“ spre a-lŭ face sĕ circule şi între alegĕtorii din Albacŭ, carĭ, după câtŭ sciu, singurŭ preotulŭ gr. or. Ioanŭ Todea n'a subscris'o, ér ceilalţĭ cu dascalĭ cu totŭ şĭ-au spênḑuratŭ şi ei numele, lângă a celorlalţĭ Iscarioţenĭ

Conferinţa naţională a trecutŭ, Domnii delegaţĭ s'au reîntorsŭ în pace şi sănĕtoşĭ pe la caminele Dumnealorŭ până de presentŭ însĕ nu ni s'a comunicatŭ, care este resultatulŭ, deşi *amŭ aşteptatŭ şi aşteptămŭ în totŭ momentulŭ ca sĕ fimŭ convocaţĭ pentru ca sĕ ni se comunice resultatulŭ conferinţei.*

Unŭ lucru nu mĭ încape nicĭdecum în creerĭ şi adecă, nu-mĭ potŭ explica, orĭ câtŭ îmĭ batŭ capulŭ, care a fostŭ motivulŭ ce l'a îndemnatŭ pe d-lŭ Dr. B. Preda — pe ginerele fostului tribunŭ M. Andreica, sĕ subscrie acelŭ actŭ de trădare a intereselorŭ nóstre naţionale! Noi toţĭ îlŭ cunosceamŭ pe d-lŭ Preda de bunŭ Românŭ şi ne-ar părea fórte rĕu décă ne-amŭ vedé înşelaţĭ în credinţa nóstră, pentrucă îmĭ place a crede, că D-sa séu n'a cetitŭ de locŭ aceea hârtiă, séu că décă a cetit'o apoi a cetit'o numai superficialŭ şi în fine séu că n'a voitŭ sĕ se arate necomplesantŭ în casa d-sale faţă cu primarulŭ substitutŭ, care ar fi meritatŭ unŭ......

Nĭ-ar părea fórte bine, décă în acéstă privinţă ni s'ar da óre care deslușire, pentru că la casulŭ contrarŭ trebue sĕ credemŭ că d-lŭ Preda nu mai aparţine partidei naţionale şi póte că acésta l'a îndemnatŭ a se dechiara în conferinţa din 20 Aprilie, că nu primesce ca delegatŭ alŭ alegerilorŭ nicĭ o instrucţiune în ceea ce privesce ţinuta nóstră pentru a o aduce la cunoscinţa conferinţei din Sibiiu.

Ar fi de doritŭ, ca domnii preoţĭ în frunte cu Prea On. Domnŭ Protopresbiterŭ *sĕ aducă la cunoscinţa alegĕtorilorŭ românĭ din Munţiĭ Apusenĭ decisiunile conferinţei naţionale din Sibiiu,* esplicându-le şi arătându-le tóte relele de carĭ suntemŭ încungiuraţĭ, acésta ar fi cu atâtŭ mai multŭ de doritŭ cu câtŭ, că punêndŭ mâna pe inimă şi mărturisindŭ adevĕrulŭ, noi Moţii cei vestiţĭ, urmaşii lui Horea şi Janculŭ, amŭ degeneratŭ cu totulŭ aşa încâtŭ amŭ ajunsŭ, putemŭ ḑice, ca şi celŭ din urmă servitorŭ alŭ oficiilorŭ administrative sĕ ne pótă purta de nasŭ cum voesce.

Şi cui avemŭ sĕ mulţumimŭ tóte acestea triste urmărĭ? Pre cine vomŭ avé sĕ acusămŭ primo loco înaintea lui Dumneḑeu şi înaintea gintei latine? Numai şi numai pe Domnii preoţĭ, carĭ în frunte cu cei dela carĭ primescŭ darulŭ preoţiei şĭ-au uitatŭ cu totulŭ de devisa „Preoţĭ cu crucea 'n frunte“, şĭ-au uitatŭ de turma lorŭ încredinţată pentru a-o conduce pe calea luminei şi adevĕrului şi o lasă sĕ órbece în întunerecŭ pentru ca cu atâtŭ mai uşorŭ sĕ fiă sfîşiată de ghiarĕle lupilorŭ flămênḑĭ, ce-o pândescŭ de tóte părţile — onóre puţinelorŭ escepţiunĭ. — Amŭ ḑisŭ acésta pentru că décă toţĭ domnii preoţĭ s'ar interesa câtu-şĭ de puţinŭ şi de bietulŭ poporŭ, din sînulŭ cărui-a facŭ şi d-lorŭ parte, atuncĭ noi Românii amŭ sta pe o tréptă multŭ mai înaltă şi póte amŭ fi mai stimaţĭ din partea conlocuitorilor noştri decum suntemŭ aḑĭ.

Sĕ stea la porunca atotputernicului „Mufti-paşa“, cei carĭ suntŭ în funcţiunĭ şi atârnă dela d-sa, n'avemŭ nimicŭ contra lorŭ, dér apoi lasĕ-ne în pace şi nu facă presiune asupra altora şi atuncĭ potŭ asigura pe orĭ şi cine, că „Mufti-paşa“ nu mai merge la Trĕscău însoţitŭ de câte 50—60 alegĕtorĭ românĭ — şi atuncĭ s'ar convinge „Kolozsvar,« „Ellenzék“ etc., că Românii nu facŭ „geşeftŭ“ din alegerea de ablegaţĭ şi nicĭ nu-şĭ vêndŭ consciinţa şi votulŭ lorŭ Domnilorŭ dela putere, ci vorŭ fi solidarĭ în sensulŭ hotărîrilorŭ aduse de conferinţa naţională din Sibiiu.

Moţulŭ.

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai încursŭ dela domnii:

Ioanŭ Christescu	5 fl.
Ioanŭ Popiliu preotŭ în Sigŭ . .	5 fl.
Luca Prunkul	2 fl.
Dumitru Lupanŭ	2 fl.
Simeonŭ Theodorŭ	2 fl.
Dela comuna Ciuguḑelŭ prin d-lŭ Ioanŭ Brânḑĕu	5 fl. 43 cr.
Suma	21 fl. 43 cr.
Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 108 alŭ „Gaz. Trans.“. 760 francĭ şi	98 fl.
(Va urma). Totalŭ 760 francĭ,	119 fl. 43 cr.

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 30 Maiu. — Rouvier a constituitŭ definitivŭ cabinetulŭ. Portofoliulŭ rĕsboiului l'a luatŭ generalulŭ Ferron, şefulŭ statului majorŭ generalŭ sub ministeriulŭ Gambetta.

BRUXELLE, 30 Maiu. — Erĭ nópte a isbucnitŭ unŭ tumultŭ îngrozitorŭ. Poliţia a voitŭ sĕ împedece formarea pe strade a unui conductŭ de mai multe mii de socialiştĭ, dér a fostŭ atacată cu beţe şi cu petri. Au fostŭ mai multe rănirĭ. Poliţia întărită a restabilitŭ ordinea cu baioneta şi cu sabia. In provinciă sĕrbătorile au decursŭ în linişte. Se vorbesce, că guvernulŭ are intenţiunea sĕ proclame starea de asediu asupra provinciei Hennegau.

PRAGA, 30 Maiu. — Studenţii cehĭ au făcutŭ lui Rieger „Katzenmusik, chiuindŭ şi fluerândŭ înaintea locuinţei lui şi strigându'i „pereat.“ Studenţii se împrăştiară apoi în ordine.

DIVERSE.

Monumentulŭ Ţarului Nicolae I. — Pe malulŭ Dunării între Reni şi Ismailŭ, lângă mânăstirea sfintei Theraponta, pe unde au trecutŭ Dunărea trupele rusescĭ în anulŭ 1827, se va ridica unŭ monumentŭ Ţarului Nicolae I. Monumentulŭ, lucratŭ de Planowski şi Hainowski, este o colónă piramidală de tuciu, împodobită cu tunurĭ turcescĭ şi cu vulturĭ rusescĭ. Pe la ŭnghiurĭ vorŭ fi aşeḑate tunurile luate dela Turcĭ în anulŭ 1827.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Din scumpa lorŭ ţerişóră.
— Şi voinicii Românaşĭ
Câţĭ pe josŭ, câţĭ călăraşĭ
Sub stindardulŭ fâlfâindŭ
Din gură doine cântândŭ,
Doine dulcĭ de veseliă
Doine şi de vitejiă,
Se'ntorcéu cu bucuriă
La a lorŭ scumpă moşiă,
La moşia părintéscă,
Şi la vatra strămoşéscă
— Da'n fruntea celorŭ voinicĭ
Incălecaţĭ pe cai micĭ,
Cai de strană tătăréscă
Din ţéra moldovenéscă,
Se aflau doi voinicei,
Sprintenei şi frumuşei,
Mândreţea voinicilorŭ
Şi fala vitejilorŭ,
Soţiorĭ nedespărţiţĭ
Şi vitejĭ neîmblânḑiţĭ:
Codreanŭ vitézulŭ feciorŭ
Şi Sandra a lui soţiorŭ.

Da! Codreanu şi Sandra, soţĭ nedespărţiţĭ în rĕu, ca şi în bine. Sandra copilă orfană din satulŭ lui Codreanu, fără tată fără mamă, fără fraţĭ fără surorĭ, sĕracă, cum sĕ ḑice, dér cu purtare bună şi cu o inimă mare, frumósă ca unŭ sóre, vrednică şi lucrătóre.

D'apoi de viteză — numai ca ea, în tocmai ca unŭ voinicŭ, — cu o vorbă, pe dreptŭ adevĕrată urmaşă a străvechilorŭ sale móşe şi strămóşe. Pentru aceea şi Codreanu o iubea ca sufletulŭ şi unŭ singurŭ pĕrŭ n'ar fi lăsatŭ ca sĕ-i misce cineva din capŭ fără de scirea şi voia lui.

Tătarii năvăliseră în ţéră, ţéra era în primejdiă. Éră câţĭ erau vrednicĭ de a purta paloşulŭ şi arma, micĭ cu marĭ, tinerĭ cu bĕtrânĭ, plecaseră la luptă contra păgânilorŭ vrăşmaşĭ, între ei şi Codreanu.

Dér Sandra, credinciósa lui iubită, îlŭ urma pasŭ cu pasŭ, şi unde era bătaia mai crâncenă şi lupta mai voinicéscă, acolo era şi ea de alăturea lui Codreanu.

Tătarii fură amarnicŭ bătuţĭ şi înfrânţĭ peste hotarĕ, Codreanu şi soţiorii sĕi învingĕtorĭ şi între ei şi Sandra, cu toţii se reîntorcéu la vetrile lorŭ ca sĕ vestéscă celorŭ de acasă, că nu şĭ-au datŭ cinstea pe ruşine, ci şĭ-au făcutŭ datorinţa de vitejĭ şi de Românĭ.

Erau înspre povêrnişulŭ satului, fiesce-care se împrăştiase pela ale sale, numai Codreanu şi Sandra, mândrii soţiorĭ, mai îndereptândŭ se opriră lângă cale într'o verde poeniţă, în mijlocŭ c'o fântâniţă, ca sĕ-şĭ pască murgii, ér ei sĕ-şĭ potoléscă setea şi sĕ-şĭ aline ostenéla.

Sandra obosită de lunga cale ce o făcuse şi gréua întêmplare ce isprăvise, aţîpĭ pe érbă lângă cea fântâniţă cu apă rĕcoritóre din mândra poeniţă. Codreanu, mai bărbatŭ, precum în fapte aşa şi în tóte, nesocotindŭ ostenéla, plecă prin pădure, lui atâtŭ de cunoscută şi de plăcută. Dér vai! unŭ strigătŭ înţepătorŭ se aude, Sandra se deştéptă, alérgă într'acolo, şi ce sĕ-i véḑă ochii?.... pe Codreanu, pe sêrmanulŭ ei iubitŭ, rece — fără rĕsuflare, lungitŭ pe pămêntŭ.

Din lupta crâncenă scăpase, dér o mână blăstămată duşmană de Tătarŭ, ce rătăcise prin pădure, pe furişŭ îi făcù capĕtŭ.

Etă dér! pentru ce moşŭ Brădeanulŭ plângea amarnicŭ şi se dăolea şi era nemângăiatŭ!

Sandra cu bănatŭ şi jale şi desnădăjduire plânse pe credinciosulŭ ei iubitŭ trei ḑile necontenitŭ. A treia ḑi în cea verde poeniţă în mijlocŭ c'o fântâniţă, îi săpà o grópă, îlŭ aşeḑà într'ânsa şi după ce îlŭ astupà, rostĭ unŭ „Tatălŭ nostru“, făcù o sfântă cruce şi apoi vêrsându-şĭ cea din urmă lacrimă pe mormêntulŭ lui Codreanu şi sădindu-i doi brădişorĭ, plecà încătrău îi arătară cei doi ochĭ şĭ-o ţinură cele două picióre — unde? şi cum? Nime nu scie şi nicĭ că scie cineva până în ḑiua de astăḑĭ.

Nu departe de isvorulŭ apei Dorna, într'o verde poeniţă în mijlocŭ c'o fântâniţă, până în ḑiua de astăḑĭ stau 2 braḑĭ îngemânaţĭ, mândri şi înalţĭ, şi vechĭ de gândescĭ că-sŭ de cându-i lumea, şi se chiamă »braḑii lui Codreanu«, ér în umbra lorŭ se află o fântâniţă cu apă ca lacrima şi rece ca ghéţa, numită „fântâna Sandrei“ orĭ „Sandroia.“

Borgo-Tiha, în Faurŭ 1887.

Ionŭ Dologa.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 12
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	102.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	81 20
Renta de arg. austr.	82.45
Renta de aurŭ austr.	112 40
Losurile din 1860	135.70
Acțiunile băncei austro-ungare	883 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 98
Napoleon-d'orĭ	10.09
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	128.15

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 17 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91½	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	86¾	87¼
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106—	106½
» „ „ (5%)	90½	91—
» » urban (7%)	103¼	103¾
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	86¾	87¼
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 27 Maiu st. n. 1887.

Bancnote romanescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.73
Argint romănesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.00	»	10.07
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5.93	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea ḑiarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

TARIFA

anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ	—	—	—	—
	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copșa-mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.55	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clușiu	5.30	—	5 56	—
	—	6.03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5[illegible]
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezŏ-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.31	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ	—	—	—	—	—
	—	—	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8.42	—	4.52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4.16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6.40
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10.07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.58	—	10.31

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernesci